

Sygnatura akt VI Ka 185/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **12 kwietnia 2016** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz

Protokolant Agata Lipke

przy udziale G. S.

Pełnomocnika (...) Urzędu Skarbowego w G.

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 r.

sprawy **B. W. /W./** ur. (...) w Z.,

syna J. i I.

oskarżonego z art. 57§1 kks

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 23 listopada 2015 r. sygnatura akt IX W 1284/15

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks oraz art. 634 kpk w zw. z art. 627 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną w punkcie 1 karę grzywny podwyższa do 5000 (pięciu tysięcy) złotych;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych i wymierza mu jedną opłatę za obie instancje w kwocie 500 (pięciuset) złotych.

Sygn. akt VI Ka 185/16

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 12 kwietnia 2016 roku

Od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 23 listopada 2015 roku (sygn. akt IX W 1284/15), którym sąd ten uznał oskarżonego B. W. za winnego popełnienia wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s. apelację wywiódł oskarżyciel publiczny zaskarżając wyrok na niekorzyść oskarżonego w zakresie wysokości kary grzywny orzeczonej za przypisane oskarżonemu wykroczenie skarbowe. Zarzucił rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego w stosunku do okoliczności wpływających na wymiar orzeczonej kary grzywny za wykroczenie skarbowe w szczególności rodzaju i rozmiaru ujemnych następstw czynu zabronionego oraz rodzaju i stopnia naruszenia ciężącego na sprawcy obowiązku finansowego. Podnosząc powyższy zarzut oskarżyciel wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary grzywny w kwocie 5.000,00 złotych.

Sąd zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się trafna i skutkować musiała zmianą zaskarżonego wyroku w sposób postulowany w jej treści. Wina oskarżonego nie była kwestionowana w środku odwoławczym wywiedzionym na jego niekorzyść w zakresie orzeczenia o karze. Sąd odwoławczy z urzędu zaś nie dopatrywał się okoliczności, które mogłyby podważać rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji w części stwierdzającej winę oskarżonego. Kwestia ta została w przekonujący i wyczerpujący sposób wyjaśniona w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia, którego twierdzenia i wnioski w tym względzie sąd odwoławczy w pełni akceptuje i do których, by uniknąć zbędnych powtórzeń, odsyła.

Trafny okazał się natomiast zarzut apelacji oskarżyciela skarbowego kwestionujący wymiar kary orzeczonej wobec oskarżonego zaskarżonym wyrokiem. Wymierzona oskarżonemu kara 1.000 złotych grzywny uznana została w realiach niniejszej sprawy za rażąco niewspółmiernie łagodną. Orzeczonej karze pozostaje rażąco niewspółmierna, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary można byłoby przyjąć, że pomiędzy karą orzeczoną, a tą karą, która winna zostać wymierzona przy należyтым uwzględnieniu wszystkich okoliczności posiadających wpływ na wymiar kary zachodziłaby wyraźna różnica i to taka, że kary orzeczonej nie sposób zaakceptować. Z karą rażąco niewspółmierną do czynienia mamy wówczas, gdy sąd rozstrzygając o karze nie uwzględnił wszystkich okoliczności wiążących się z poszczególnymi dyrektywami wymiaru kary lub też nie uwzględnił ich wpływu na orzeczoną karę w wystarczającym stopniu, bądź też poszczególnym okolicznościom mającym wpływ na wymiar kary nadał zbyt wielkie znaczenie. Z sytuacją taką do czynienia mamy w niniejszej sprawie. Orzekając wobec oskarżonego karę grzywny za przypisane mu wykroczenie Sąd Rejonowy oceniając okoliczności mające wpływ na wymiar kary zbyt wielkie znaczenie nadał tym, które poczytał na korzyść oskarżonego, nie uwzględnił zaś wynikających także z ustaleń faktycznych przez siebie poczynionych oraz opisu czynu przypisanego oskarżonemu tych okoliczności, które przemawiać powinny za określeniem wymiaru kary grzywny wobec oskarżonego za przypisane mu wykroczenie na poziomie znacznie wyższym niż określony orzeczeniem Sądu Rejonowego.

Wskazać przede wszystkim trzeba, że orzeczonej wobec oskarżonego za przypisane mu wykroczenie skarbowe karze grzywny w wysokości 1.000 złotych pozostaje nieadekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego na którego określenie przemożny wpływ posiada akcentowana w apelacji oskarżyciela publicznego wysokość uporczywie niewpłaconego przez oskarżonego podatku. Wymierzona oskarżonemu kara 1.000 złotych grzywny za niewpłacenie w terminie w sposób uporczywy podatku w wysokości przekraczającej 153.000,00 złotych pozostaje niewspółmierna do stopnia społecznej szkodliwości czynu. Grzywna orzeczonej w takiej wysokości nie będzie w przekonaniu sądu odwoławczego w stanie osiągnąć związanych z jej orzekaniem celów prewencji zarówno indywidualnej, jak i generalnej. Grzywna w takim wymiarze, z uwagi na jej zbyt małą dolegliwość w stosunku do społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu, także przy uwzględnieniu aktualnej sytuacji majątkowej oskarżonego nie będzie w stanie na tyle wpłynąć na oskarżonego, by w przyszłości powstrzymać go od popełnienia podobnego czynu zabronionego. Również w odbiorze społecznym, a co za tym idzie, także w aspekcie prewencji generalnej, kara w wymiarze określonym zaskarżonym wyrokiem jawi się jako rażąco niewspółmiernie łagodna i nie mogąca przez to osiągnąć związanych z jej orzeczeniem celów.

Wysokość nieuiszczonej przez oskarżonego uporczywie należności podatkowej determinuje w sposób znaczący wysokość kary grzywny, która winna zostać wobec oskarżonego orzeczone także przy uwzględnieniu okoliczności w sposób łagodzący wpływających na wymiar kary. To właśnie tym okolicznościom sąd pierwszej instancji nadał zbyt dużą wagę w procesie wymiaru kary. Orzekając wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 1000,00 złotych Sąd Rejonowy jako okoliczność limitującą wymiar kary do tej wysokości potraktował stopień winy oskarżonego umniejszony zdaniem sądu pierwszej instancji faktem, iż nieuiszczone przez oskarżonego należności podatkowe wynikały z jednego tylko tytułu, brak zapłaty wynikał z braku środków stanowiącego konsekwencję niewywiązania się ze zobowiązania przez kontrahenta oskarżonego, zaś okres popełnionego wykroczenia nie był długi. Wziął nadto pod uwagę Sąd Rejonowy okoliczność łagodzącą w postaci przyznania się oskarżonego do popełnienia zarzucanego mu czynu. Za wyjątkiem powołanej przez sąd pierwszej instancji okoliczności w postaci nieuiszczenia przez oskarżonego

należności podatkowej związanej z obowiązkiem podatkowym obejmującym jeden tylko rodzaj podatku, pozostałe z okoliczności nie mogą posiadać tak istotnego znaczenia dla wymiaru kary za przypisane oskarżonemu wykroczenie, by uzasadniały wymierzenie kary grzywny na poziomie określonym wyrokiem Sądu Rejonowego. Wbrew twierdzeniu Sądu Rejonowego oskarżony nie tyle przyznał się do popełnienia zarzuczonego jego osobie wykroczenia, ile przyznał niepodważalną w realiach niniejszej sprawy okoliczność w postaci nieuiszczenia zobowiązań podatkowych w łącznej kwocie przekraczającej 153 tysiące złotych, powołując się na okoliczności, które w jego przekonaniu usprawiedliwiają nieuiszczenie należności podatkowych. Natomiast pozostałe okoliczności na które powołał się Sąd Rejonowy orzekając wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze jedynie 1000,00 złotych, nie mogą posiadać tak znaczącego wpływu na wymiar kary grzywny za przypisane oskarżonemu wykroczenie, by uzasadniały orzeczenie grzywny w takiej wysokości. Zważyć bowiem trzeba, że zachowanie oskarżonego polegające przecież na uporczywym niewywiązywaniu się z obowiązku uiszczenia należności podatkowych było zachowaniem trwałym, obejmującym okres pięciu miesięcy, nie pozostawało natomiast konsekwencją wyłącznie jednorazowego niewywiązania się z obowiązku podatkowego. Niewątpliwie trwanie przez oskarżonego przez taki okres w zamiarze niewywiązania się z obowiązku podatkowego zwiększa stopień jego winy tak znacząco limitujący wymiar kary wedle pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia. Pomimo zatem upływu kolejnych terminów płatności kolejnych należności podatkowych oskarżony mając tego pełną świadomość nie czynił nic, co mogłoby posiadać pozytywny wpływ na ocenę jego winy w niniejszej sprawie. Nie bez znaczenia dla wymiaru kary pozostawać musiała także okoliczność, iż oskarżony nie tyle naraził należność publicznoprawną na uszczuplenie, ile ją uszczuplił. Do dnia orzekania zaległa należność nie została w znaczącej części uiszczona. W kwestii natomiast okoliczności na które w postępowaniu powoływał się oskarżony zauważyć trzeba, iż jak wynika z kopii pozwu załączonego do akt sprawy (k 27 i następne), ustalony na okres jednego roku termin zapłaty faktury Vat nieuiszczenie należności z której stać się miało przyczyną niewywiązania się oskarżonego z obowiązku podatkowego, upływał w lutym 2014 roku. Jak natomiast wynika choćby tylko z opisu przypisanego oskarżonemu czynu, obowiązek zapłaty należności podatkowej, której uporczywe nieuiszczenie stanowiło podstawę przypisania oskarżonemu czynu związany był z deklaracjami składanymi przez oskarżonego w okresie od lutego do czerwca 2014 roku. Obowiązek regulacji należności podatkowych nie może być natomiast zależny od wywiązywania się kontrahentów podatnika z płatności zobowiązań wobec niego, nieuiszczenie których stanowić może przecież konsekwencję szeregu okoliczności na które wpływ może posiadać również sam podatnik (błędny dobór kontrahenta, nienależyte wywiązanie się podatnika z umowy z kontrahentem).

Orzeczona zatem zaskarżonym wyrokiem wobec oskarżonego kara grzywny w wymiarze 1.000,00 złotych uznana zostać musiała za rażąco niewspółmiernie łagodną przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności wpływających na wymiar kary, także tych łagodzących. Mając na względzie całokształt okoliczności branych pod uwagę przy wymiarze kary za wykroczenie karnoskarbowe, także tych już wskazanych w niniejszym uzasadnieniu, sąd odwoławczy za trafny uznał zawarty w w apelacji oskarżyciela publicznego postulat wymierzenia oskarżonemu kary grzywny w wymiarze 5.000,00 złotych. Orzeczona w takim wymiarze kara z pewnością nie przekracza stopnia winy, odpowiada stopniowi społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, jak również spełnia swoje cele zarówno w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, jak i cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego. Odpowiada ona kryteriom wymiaru kary, w tym także określonym w art. 12 k.k.s., art. 13 k.k.s. w powiązaniu z regulacją art. 53 § 7 k.k.s.. Kara powyższa uwzględnia również aktualną sytuację rodzinną i majątkową oskarżonego, w tym zwłaszcza jego możliwości zarobkowe. Zmienił sąd odwoławczy zatem zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną w punkcie 1 karę grzywny podwyższył do 5.000,00 złotych.

Nie znajdując podstaw do zmiany lub uchylenia zaskarżonego wyroku w pozostałej części, wyrok ten sąd odwoławczy utrzymał w mocy. Wobec braku przesłanek do zwolnienia oskarżonego od zapłaty kosztów postępowania odwoławczego obciążył sąd oskarżonego kosztami tego postępowania w postaci wydatków tego postępowania w kwocie 20 złotych oraz jedną opłatą za obie instancje zgodnie z art. 10 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych.